

Utbildningsinspektion i Sävstaskolan

Förskoleklass

Grundskola 1–6

Obligatorisk särskola 1–6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Vingåker och besökt Sävstaskolan den 2–3 april 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Sävstaskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Sävstaskolan intervjuades rektorn, lärare, elevvårdspersonal, ett urval av elever i årskurserna 2 och 6 samt föräldrar. Inspektörerna besökte även lektioner årskurserna 1–2 och 6 samt i förberedelseklass och i den obligatoriska särskolan. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i Sävstaskolan utgör underlag för bedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet/verksamheten

Sävstaskolan	Antal elever
Förskoleklass	39
Grundskola	202
Obligatorisk särskola	4

Källa: Skolans uppgifter

Sävstaskolan är belägen i Vingåkers södra stadsdel. Skolan är från tidigt 1950-tal och tillbyggd i flera omgångar. Skolan omfattar elever i förskoleklass samt grundskola årskurserna 1–6. För eleverna i förskoleklass upp till och med årskurs 2 är skolan organiserad i den s.k. barnskolan. Avsikten är att öka flexibiliteten och kunna anpassa till elevernas utveckling och behov. Resterande åldrar är organiserade på traditionellt sätt i årskurserna 3 till 6. I skolan finns också förberedelseklass med elever från hela kommunen i samtliga årskurser. Fyra elever är mottagna i den obligatoriska särskolan och undervisas både i särskild grupp och genom att vara integrerade i grundskolan. Sävstaskolan, som leds av en rektor, ingår i ett större område där den högste ansvarig är en områdeschef. Skolan har ändamålsenliga lokaler även om vissa delar t.ex. idrottssalen är i behov av renovering.

Helhetsbedömning

I Sävstaskolan gör lärarna uppföljning av kunskapsutvecklingen på individ- och gruppnivå. Uppföljningarna används för att återkoppla kunskapsutvecklingen till elever och föräldrar och för att inventera behovet av särskilt stöd. Resultatet av detta arbete används dock inte i kvalitetsarbetet för att ge en samlad bild av elevernas måluppfyllelse på skolnivå. Det saknas därmed underlag för att kunna göra adekvata insatser som syftar till en högre måluppfyllelse. Skolan bör enligt inspektörernas bedömning förbättra kvalitetsarbetet så det omfattar alla ämnen och alla skolformer. Avsaknaden av kvalitetsarbete återspeglas också i skolans kvalitetsredovisning vilken inte ger någon beskrivning av de insatser som ska vidtas för en ökad måluppfyllelse och skolförbättring. Inspektionen visar också ett behov av att verksamheten i förberedelseklassen bör uppmärksammas bl.a. eftersom det är en kommunövergripande verksamhet och där uppföljning och utvärdering bör vara av särskilt intresse.

Sävstaskolan har god tillgång till pedagogisk kompetens både i form av lärare med utbildning för den undervisning de bedriver och lärare med specialpedagogisk utbildning. Skolans rektor har lång erfarenhet av undervisning och skolledning vilket skapar goda förutsättningar för ett pedagogiskt ledarskap av god kvalitet. Av lärarintervjuer framgår att det överlag finns stort engagemang bland personalen för att erbjuda en undervisning som utgår från elevernas behov. Inte minst gäller detta de lärare som arbetar med elever som är mottagna i den obligatoriska särskolan. Inspektörerna vill särskilt framhålla organisationen av undervisningen för de yngre eleverna som skapar goda möjligheter till flexibilitet och anpassning av undervisningen.

Undervisningen inom förberedelseklassen är ett resultat av noggrann analys av elevernas behov vid ankomsten och ställer stora krav på lärarnas förmåga. Krav som möts av stort engagemang och förståelse för barnen och deras familjers situation. Inspektionsbesöket visar dock att förberedelseklassen är i behov av ytterligare handledning och kompetensutveckling inom sitt sakområde. Insatser som kan skapa ytterligare förutsättningar för en fortsatt integration i den svenska skolan.

Inspektionen visar på ett behov att hitta gemensamma plattformar för skolan som helhet. Skolledningen har skapat förutsättningar för att arbetslagen ska kunna använda sitt friutrymme. Arbetslagen har också använt detta på ett framgångsrikt sätt.

Samtidigt har det i viss mån skapat flera skolor inom Sävstaskolan. Inspektörerna vill påpeka vikten av att samverkan mellan lärarna och arbetslagen ökar så att likvärdigheten i arbetet mot de nationella målen kan garanteras.

Skolan gör flera strävanden för att läroplanens värdegrund ska genomsyra all undervisning. Inspektörerna vill framhålla de goda insatser som skolans specialpedagoger gör i det förebyggande arbetet inom området. Inspektörerna vill dock påpeka vikten av att ta fram metoder för att även utvärdera dessa insatser på skolnivå. En utvärdering som syftar till att möjliggöra en bedömning av vilka delar som har varit framgångsrika och för att vidta ytterligare åtgärder. Skolans likabehandlingsplan behöver utformas så att den i högre grad utgår ifrån skolans behov. Inspektörernas bedömning är att den aktuella likabehandlingsplanen inte lever upp till lagens krav.

Eftersom det saknas tydliga beskrivningar av resultat över tid är det svårt att uppskatta graden av måluppfyllelse. Den begränsade redovisningen i form av resultatet från de nationella proven för årskurs 5 från 2006 visar dock på ett behov av att intensifiera insatserna i matematik. Andelen som når målen i matematik är bland de lägsta i jämförelse med övriga F-6 skolor i kommunen.

Sävstaskolan har i stort goda förutsättningar att möta skolans elever utifrån deras specifika behov. Inte minst gäller detta arbetet med elever som har annat modersmål och insatserna som omfattar undervisningen i svenska som andraspråk samt den goda tillgången till specialpedagogisk kompetens. För att fokusera på rätt utvecklingsinsatser bör dock skolan förbättra kvalitetsarbetet och följa upp och analysera vilka framgångsfaktorer som helhet präglar skolan och vilka åtgärder som måste vidtas för en högre måluppfyllelse.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan genomför inte en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas samlade kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Elevens val ges inte i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 19–20 §§ grundskoleförordningen).
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte författningarnas krav (1 och 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Inspektörerna bedömer att de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras så att de i högre grad motsvarar intentionerna i förordningen.
- Inspektörerna bedömer att utformandet av åtgärdsprogrammen bör förbättras så att de i högre grad kan vara utgångspunkt i syfte att nå en högre måluppfyllelse för den enskilde eleven
- Kvalitetsarbetet bör förbättras så att det skapar underlag för bedöma graden av måluppfyllelse på skolnivå

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1: Andel elever, uttryckt i procent, som har nått målen i de nationella proven för årskurs 5 år 2006

Skola	Matematik	Engelska	Svenska
Sävstaskolan	78	90	92

Källa: Statistik från Vingåkers kommun

Kommentar: Inspektörerna konstaterar att det är svårt att göra en bedömning av i vilken omfattning eleverna har nått kunskapsmålen i samtliga ämnen eftersom skolan inte har gjort någon sammanställning på skolnivå över tid. De enda resultat som redovisas är från de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska för årskurs 5 år 2006. Av sammanställningen framgår att eleverna i årskurs 5 presterar ett lågt resultat i matematik och ligger på en relativt hög nivå i engelska och svenska. (Se tabell 1).

Resultat för att bedöma måluppfyllelsen i de yngre åldrarna och för eleverna som är mottagna i den obligatoriska särskolan saknas helt. Sävstaskolan har heller inte redovisat några resultat för eleverna i förberedelseklassen. Någon uppföljning av kunskapsresultaten på kommunnivå görs heller inte för elever i förberedelseklassen eller för den obligatoriska särskolan årskurserna 1–6.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framtätsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Sävstaskolans lärare gör uppföljning på individ- och gruppnivå i samtliga ämnen och erbjuder i övrigt en verksamhet av god kvalitet inom bedömningsområdet. Lärarna genomför kontinuerligt utvecklingssamtal av god kvalitet med elever och föräldrar men inspektörerna har konstaterat följande avvikelser.

Individuell utvecklingsplan

Enligt grundskoleförordningen ska lärarna vid utvecklingssamtalet i en framtätsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

I Sävstaskolans egen dokumentation betonas vikten av den individuella utvecklingsplanen och dess betydelse för elevernas möjlighet till inflytande. En granskning av de individuella utvecklingsplanerna visar att det finns exempel som innehåller det som anges i förordningen. Goda exempel är vanligare i planer som är upprättade för de yngre barnen i den s.k. barnskolan. Inspektörerna kan dock konstatera att detta inte genomsyrar alla individuella utvecklingsplaner. Flera är mycket kortfattade och är inte framtätsyftande i tillräcklig utsträckning. Det är i allmänhet svårt att se en koppling till de nationella målen trots att samtliga lärareintervjuer betonar vikten av att utgå från dessa när det gäller undervisning och bedömning av elevernas kunskaper. Av intervjuer med föräldrar bekräftas också saknanden av koppling till de nationella målen för årskurs 5 och 9 i de individuella utvecklingsplanerna. Flera föräldrar påtalade bristen om information om de nationella målen för årskurs 5 och 9.

Inspektörerna bedömer att de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras så att de i högre grad kopplas till de nationella målen och är framtätsyftande i högre utsträckning.

Inspektörerna vill i sammanhanget påpeka att från och med den 15 juli 2008 har

bestämmelsen i 7 kap 2 § grundskoleförordningen om individuell utvecklingsplan bland annat ändrats på så sätt att en sådan plan inte enbart ska vara framåtsyftande. Den ska innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne. Dessa omdömen får vara betygsliknande men de bör anpassas till elevernas ålder och förutsättningar. Det är rektorn som beslutar om den närmare utformningen. Planen får också innehålla annan information om elevens skolgång om rektorn beslutar detta. Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen kommer att revideras med anledning av ändringen och beräknas vara färdiga under hösten 2008.

1.3 Bedömning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Bedömning av området Bedömning och betygssättning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att verksamheten inom bedömningsområdet är av god kvalitet.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att verksamheten inom bedömningsområdet är av god kvalitet men vill göra följande påpekande.

Utbildningens inriktning och Samverkan inom skolan

Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet ska de som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Vidare anges att läraren ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen.

Enligt skolans dokumentation och utifrån utsagor i intervjuer bekräftas bilden av att de olika arbetslagen är relativt självständiga när det gäller att utforma och organisera undervisningen. Konsekvenserna av detta har blivit att det finns olika sätt att utforma undervisningen för de yngre respektive de äldre eleverna. Undervisningen för de yngre eleverna präglas snarast av att vara åldersintegrerad medan de senare årskurserna är sammansatta i årskurser. Det finns på skolnivå en medvetenhet om arbetslagens olika sätt att arbeta och i lärarintervjuer betonas också det gemensamma ansvaret genom den överlämning som sker när eleverna slutar i årskurs 2. Arbetslaget som arbetar med eleverna i förberedelseklassen har enligt inspektörernas bedömning mycket lite samverkan med andra lärare inom skolan.

Av intervjuer med elever, lärare och rektor framgår att det finns olika syn på utbildningen beroende på vilket arbetslag som yttrar sig. Flera lärare vill dock betona att man inom skolan är överens om att de övergripande intentionerna för utbildningen ska genomsyra all undervisning. Inspektörerna vill peka på risken att skillnaderna inom skolan och mellan de olika arbetslagen blir större om inte samverkan ökar. Detta kan få till följd att eleverna får olika möjligheter att arbeta utifrån sina förutsättningar och behov beroende på vilket arbetslag man tillhör. Det kan också ha negativa konsekvenser för möjligheten att integrera eleverna som tillhör förberedelseklassen.

Inspektörerna vill därför påpeka vikten av att lärarna i Sävstaskolan samverkar på skolnivå i högre grad för att likvärdigheten i utbildningen ska garanteras. (se vidare under rektors ansvar)

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna vill särskilt framhålla undervisningen för de elever som är mottagna i den obligatoriska särskolan och i förberedelseklassen som goda exempel på individanpassning. Även arbetet inom den s.k. barnskolan vittnar om goda möjligheter att anpassa undervisningen efter elevernas behov. Arbetet inom bedömningsområdet präglas således av god kvalitet förutom följande påpekande och förbättringsområde.

Särskilt stöd

Skolans dokumentation angående särskilt stöd och åtgärdsprogram är något otydlig och ibland motsägelsefull då rutiner och processer när det gäller särskilt stöd har olika utformning. Inspektörerna vill påpeka vikten av att skolans skriftliga anvisningar är tydliga och i enlighet med den process som tillämpas.

Åtgärdsprogram

Enligt förordningen ska, om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

I Sävstaskolan utarbetas åtgärdsprogram för alla elever som är i behov av särskilt stöd. Det finns ett enhetligt formulär som används vid utarbetandet av åtgärdsprogram. Vid en granskning konstaterar inspektörerna att flera åtgärdsprogram har en tydlig beskrivning av skolans ansvarsområden. Det saknas således tydliga beskrivningar av vad skolan ska göra för att eleven ska ha bättre förutsättningar att nå målen. Åtgärdsprogrammen innehåller dock grundligare beskrivningar av de åtaganden som gäller för respektive elev. Några åtgärdsprogram innehåller också beskrivningar av beteendemässiga förändringar som t.ex. ”behärska sin ilska och kontrollera sina impulser” och det saknas i allmänhet information hur åtgärdsprogrammet ska utvärderas. Det finns också exempel på åtgärdsprogram som ger god information om vad skolan respektive eleven ska göra för att nå en högre måluppfyllelse. De åtgärdsprogram som är av god kvalitet kan fungera som goda exempel för skolan som helhet.

Inspektörerna bedömer att utformandet av åtgärdsprogrammen bör förbättras.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Sävstaskolan genomför ett omfattande förebyggande arbete inom bedömningsområdet och arbetet präglas av god kvalitet förutom avvikelserna nedan.

Likabehandling

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska det för varje verksamhet finnas en likabehandlingsplan. Likabehandlingsplanen ska bl.a. innehålla en allmän översikt över de insatser som ska vidtas för att främja barns och elevers lika rättigheter, en specifik redovisning av verksamhetens behov, rutiner för akuta åtgärder och uppföljande insatser samt en ansvarsfördelning mellan rektorn och annan personal.

Sävstaskolans likabehandlingsplan innehåller beskrivningar och förklaringar utifrån lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling och Skolverkets allmänna råd. Planen innehåller också en beskrivning av hur skolan arbetar förebyggande, rutiner när kränkningar uppstår samt hur detta ska utredas och åtgärdas vilket också inkluderar ansvarsfördelningen. Enligt rektorn är planen utarbetad inom området vilket innebär att det mesta av innehållet är identiskt för flera skolor. Bestämmelserna anger att varje skola ska göra en kartläggning av skolans specifika behov vilket ska utmynna i åtgärder som utgår från skolans förutsättningar. Inspektörerna konstaterar att likabehandlingsplanen är utformad utifrån ett större perspektiv som kan omfatta flera skolenheter. Det saknas därmed en tydlig anknytning till Sävstaskolans förutsättningar och behov och det är i planen svårt att se vilka insatser som skulle behövas.

Inspektörerna bedömer att likabehandlingsplanen inte lever upp till lagens krav vilket måste åtgärdas.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Arbetet inom bedömningsområdet är övervägande av god kvalitet förutom följande avvikelser och påpekanden.

Valmöjligheter

Enligt grundskoleförordningen ska det i timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. I elevens val kan även ingå ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i. Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val.

I Sävstaskolan anordnas elevens val i form av tema en dag per månad. Enligt skolans timplan och utifrån intervjuer med rektorn kan inspektörerna konstatera att skolan följer bestämmelserna när det gäller timantalet för elevens val.

Eleverna kan bl.a. välja mellan bad, data och idrott. Det samlade utbudet av aktiviteter och de alternativ som eleverna kan välja emellan lever dock inte upp till förordningens krav. Innehållet och inriktningen kan inte alltid kopplas till målen i den kursplan i de ämnen som utgör elevens val.

Utifrån detta bedömer inspektörerna att skolan inte lever upp till förordningens krav när det gäller elevens val vilket måste åtgärdas.

Utrustning och lokaler

Enligt grundskoleförordningen ska grundskolan ha utrustning som behövs för en tidsenligt utbildning och ändamålsenliga lokaler

Av intervjuer med samtliga kategorier inklusive rektorn behöver lokaler för idrott och hälsa renoveras. Inspektörerna kan efter egen granskning också konstatera att duscharna i omklädningsrummen är i behov av betydande renovering.

Inspektörerna vill påpeka vikten av att huvudmannen tar sitt ansvar och skapar förutsättningar för att eleverna ska ha möjlighet att nå målen i idrott och hälsa.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering: Lärarna i Sävstaskolan har utbildning för den undervisning de bedriver och rektorn har lång erfarenhet som lärare och rektor vilket innebär att området präglas av god kvalitet. Inspektörerna vill särskilt framhålla personalens insikter i svenska som andraspråk och skolans kompetens när det gäller anordnande av detta. Inspektörerna vill dock göra följande påpekande.

Personalens kompetensutveckling

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att kompetensutveckling anordnas för den personal som har hand om utbildningen. Huvudmannen ska vidare vinnlägga sig om en planering av personalens kompetensutveckling.

Av lärarintervjuer framgår att det i samband med medarbetarsamtal också görs en inventering av vilka kompetensutvecklingsbehov som finns. Utbudet har ökat under de senaste åren. Inte minst vill lärarna framhålla de fortbildningsinsatser som syftar till att förbättra arbetet med värdegrundsfrågor. Inspektörerna kan dock konstatera utifrån intervjuer med lärare och rektor att det saknas en koppling mellan skolans behov utifrån graden av måluppfyllelse och kompetensutvecklingsinsatser. Av in-

tervjuer med lärare inom förberedelseklassen framgår t.ex. att det finns specifika behov för att förbättra undervisningen. Inspektörerna vill därför påpeka vikten att skolan i större omfattning anpassar kompetensutvecklingen till de behov och åtgärder som krävs för att nå en högre måluppfyllelse.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.
- om lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Rektorn är väl känd bland eleverna och har enligt utsagor från lärarintervjuer goda förutsättningar att vara en pedagogisk ledare för Sävstaskolan. Arbetet inom bedömningsområdet präglas av god kvalitet förutom följande avvikelse.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Enligt läroplanen ska rektorn ta ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

Under kapitlet Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat framgår att lärarna gör uppföljning på individ- och klassnivå. Det görs också viss uppföljning inom ramen för de olika arbetslagen och varje termin görs s.k. klassgenomgångar för att identifiera behovet av särskilt stöd. Det saknas dock en uppföljning av verksamhetens resultat på skolnivå förutom resultatet från de nationella ämnesproven vilka redovisas på kommunnivå.

Inspektörerna konstaterar att det saknas uppföljning och utvärdering av skolans resultat utifrån samtliga ämnen och på skolnivå, vilket måste åtgärdas. (se vidare under kvalitetsarbete).

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering: Området bedöms vara av mindre god kvalitet utifrån de motiveringar som anges nedan.

Systematiskt kvalitetsarbete

Skolan ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planera, följa upp och utvärdera sin verksamhet samt ta tillvara resultaten och omsätta dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen

I skolans kvalitetsredovisning anges att skolan ska göra uppföljningar av kunskapsmålen och det hälsofrämjande arbetet. Som underlag anges olika forum och grupper ansvar för att göra utvärdering och uppföljning. Det saknas dock en sammanställning av de olika gruppernas och arbetslagens resultat som kan beskriva graden av måluppfyllelse på skolnivå. (se även under området rektors ansvar)

Inspektörerna bedömer därför att Sävstaskolans kvalitetsarbete bör förbättras så att det skapar underlag för bedöma graden av måluppfyllelse på skolnivå.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen ska en kvalitetsredovisning innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse.

Sävstaskolans kvalitetsredovisningar för de två senaste läsåren är till stora delar identiska. De innehåller rutiner för hur underlaget för kvalitetsredovisningen ska tas fram och en beskrivning av skolans förutsättningar. Vidare beskrivs skolans verksamhet under rubrikerna Arbete i verksamheten i förhållande till styrdokumentet och Elevens lärande. Under rubriken Resultat och måluppfyllelse i förhållande till nationella mål görs ytterligare beskrivningar av olika insatser under året. Några tydliga resultat presenteras inte och det anges också att det saknas tydliggjorda mål för flera ämnen i flera av årskurserna. De sista kapitlen omfattar analys och måluppfyllelse i verksamheten som helhet som bl.a. innehåller en beskrivning av vilka elevkategorier som inte når målen vid tiden för redovisningen. Redovisningen avslutas med en uppräknings av åtgärder och förbättringar. Utifrån beskrivningarna i kvali-

tetsredovisningen kan inspektörerna konstatera att elever och föräldrar får möjlighet att medverka i utarbetandet av dokumentet.

Inspektörerna konstaterar att Sävstaskolans kvalitetsredovisning inte innehåller några resultat som kan bilda underlag för att göra en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningen omfattar heller inte beskrivning av måluppfyllelse för de elever som är mottagna i den obligatoriska särskolan. Inspektörerna bedömer därför att kvalitetsredovisningen inte lever upp till förordningens krav vilket måste åtgärdas.

Datum

2008-09-24

Ort

Linköping

Anders Kennberg

Leif Magnusson